

Celosvětová vize

Shrnutí výsledků

10 nejdůležitějších výsledků a příležitostí

190

členských států
OSN na
7 kontinentech

469 152

let působení
v knihovně

VŠECHNY

věkové kategorie
knihovníků a typy
knihoven

9 291

účastníků workshopů

185

workshopů

21 772

online hlasů

IFLA
Global Vision

Hlavní zjištění

At' jsme odkudkoliv, máme společné cíle a hodnoty

Nejdůležitější je zjištění, že bez ohledu na region, typ knihovny a dobu působení v knihovně sdílíme hluboké přesvědčení o přetrvávající hodnotě a úloze knihoven.

Musíme účinně propojovat kroky realizované na celosvětové i místní úrovni

Budeme-li se v budoucnu snažit společně řešit problémy, se kterými se potýkáme všichni, je nezbytné brát v úvahu místní podmínky a požadavky.

10 výsledků

1. Zaměřujeme se na rovný a svobodný přístup k informacím a poznání

Za nejdůležitější hodnotu všichni shodně pokládáme zajištění rovného a svobodného přístupu k informacím a poznání.

2. Stále se výrazně angažujeme v oblasti podpory gramotnosti, učení a čtenářství

Naše tradiční silné stránky – podpora učení, gramotnosti a čtenářství – jsou obecně pokládány za klíčové součásti poslání knihoven.

3. Soustředíme se na poskytování služeb svým cílovým skupinám

Bez ohledu na to, co pokládáme za svou cílovou skupinu, se shodneme v tom, že naším hlavním cílem je uspokojovat požadavky uživatelů. Důležitou roli hrají rozmanitost, rovné šance a poskytování nekomerčního veřejného prostoru.

4. Digitální inovace přijímáme za své

Panuje výrazná shoda v tom, že při naplňování potenciálu knihoven obohacovat společnost hrají klíčovou úlohu digitální inovace, a to bez ohledu na to, do jaké míry už digitální technologie umíme používat a skutečně používáme.

10 příležitostí

1. Musíme podporovat intelektuální svobodu

Podmínkou rovného a svobodného přístupu k informacím je svoboda projevu. Je třeba lépe porozumět roli knihoven v této oblasti.

2. Musíme přizpůsobovat své tradiční role digitální době

Aby knihovny mohly v digitální době smysluplně podporovat učení, gramotnost a čtenářství, je nezbytné, aby se neustále přizpůsobovaly. Aby dokázaly uspokojovat měnící se požadavky uživatelů, musejí rozvíjet své služby, fondy i postupy.

3. Musíme lépe rozumět potřebám svých cílových skupin a nabízet služby, které budou pro lidi užitečné

Půjdeme-li z knihovny ven, lépe oslovíme místní partnery, získáme nové uživatele, kteří dosud naše služby nevyužívali, a konkrétním způsobem ovlivníme životy lidí.

4. Musíme držet krok s neustálými změnami v oblasti technologií

Je třeba bezodkladně zajistit, aby všechny knihovny měly správné nástroje, prostředky, finance a dovednosti potřebné pro využívání příležitostí, které nabízejí digitální inovace.

5. Máme vůdčí osobnosti, které jsou si vědomy potřeby důrazně prosazovat zájmy knihoven

Osoby ve vedoucích funkcích shodně poukazují na potřebu prosazovat zájmy knihoven u důležitých a vlivných osob a veřejnosti.

6. Za jeden ze svých největších problémů pokládáme financování

Získávání prostředků a jejich účinné využívání je důležitým předpokladem pro poskytování služeb, které odpovídajícím způsobem uspokojují potřeby cílových skupin.

7. Je nám zřejmé, že musíme vzájemně spolupracovat a rozvíjet partnerství

Jsme si vědomi, že nezbytnými předpoklady silného postavení knihoven jsou vzájemná spolupráce knihoven a rozvoj spolupráce knihoven s dalšími subjekty.

8. Chceme snížit byrokratickou zátěž, být pružní a být otevření změnám

Rádi bychom byli proaktivnější a také otevření inovacím a připraveni opustit zastaralé nebo omezující postupy.

9. Jsme ochránci paměti světa

Knihovny jsou hlavními úložišti světového dokumentového dědictví a myšlenek a nápadů, které jsou v dokumentech obsaženy. Naší silnou stránkou je schopnost uchovávat a pořádat poznání pro budoucí generace.

10. Mladí knihovníci jsou hluboce oddáni své profesi a chtějí se zapojit do změn

Vysoká účast knihovníků, kteří se v profesi pohybují teprve krátce, je dokladem toho, že mají zájem se zapojit do utváření budoucí podoby knihovnictví.

5. Musíme prosazovat zájmy knihoven na všech úrovních

Všichni knihovníci musí lépe porozumět potřebě prosazovat zájmy knihoven za účelem zlepšování vnímání knihoven a ve výsledku dosažení svých cílů. Zájmy knihoven by měl prosazovat každý knihovník!

6. Musíme zajistit, aby si zřizovatelé a další zainteresované strany byli vědomi významu knihoven

Bude-li více vidět, že knihovny mají význam, zřizovatelé budou knihovny více uznávat a podporovat.

7. Musíme rozvíjet duch spolupráce

Budeme-li vědět o skutečných i zdánlivých překážkách spolupráce a budeme-li je překonávat, snáze přestaneme pracovat v izolaci a více sítě knihoven a knihovníků se stane skutečností.

8. Musíme zpochybňovat správnost zastaralých způsobů uvažování a jednání

Překonáme-li svůj pasivní přístup a přijmeme-li inovace a změny za své, umožní nám to rychle vyřešit problémy, jimž nyní knihovnictví čelí.

9. Musíme co nejvíce zlepšit přístup ke světovému dokumentovému dědictví

Abychom mohli zpřístupňovat díla, která ochraňujeme, musíme společně zavádět inovativní postupy a nástroje, sdílet znalosti a zdroje a prosazovat řešení právních a finančních problémů.

10. Musíme mladým knihovníkům dávat možnost se učit a rozvíjet a podporovat je

Musíme se přizpůsobovat požadavkům doby a dát mladým knihovníkům dostatečnou možnost se rozvíjet a rozumět si s nimi, aby se v budoucnu mohli sami stát iniciátory změn.

Naše vize, naše budoucnost:

Silná celosvětová síť knihoven jako základ gramotné, informované a participativní společnosti

Problémy, jímž knihovnictví čelí následkem prohlubující se globalizace, mohou být vyřešeny a překonány společným úsilím knihoven a knihovníků z celého světa. Právě z tohoto důvodu zahájila IFLA diskusi o celosvětové vizi – výsledkem této diskuse bude plán celosvětové spolupráce knihoven a knihovníků.

Tato iniciativa, do které se může zapojit každý knihovník, je vůbec první svého druhu. Nikdy předtím tolik knihovníků z celého světa nepřispělo do celosvětové diskuse.

V roce 2017 začala IFLA zjišťovat, se kterými problémy a příležitostmi se potýkají knihovny z celého světa. Příspěvky z 213 zemí a teritorií ze všech 7 kontinentů dokládají, že celosvětově sdílíme cíle a hodnoty. Musíme však účinně propojovat kroky realizované na celosvětové i místní úrovni. Budeme-li se v budoucnu snažit společně řešit problémy, se kterými se potýkáme všichni, je nezbytné brát v úvahu místní podmínky a požadavky.

Nyní, tedy v roce 2018, vytváří IFLA největší databanku nápadů, která bude sloužit jako zdroj inspirace pro všechny knihovníky a IFLA jej využije pro plánování budoucích aktivit. Prostřednictvím řady workshopů a online nástroje se chystáme shromažďovat nápady od knihovníků z celého světa. To nám umožní zjistit, jak se budou moci zapojit všechny regiony a typy knihoven. Díky vašim nápadům vytvoří IFLA strategii a akční plány, které naši vizi promění v realitu: silnou celosvětovou síť knihoven a knihovníků jako základ gramotné, informované a participativní společnosti.

#iflaGlobalVision

ifla.org/globalvision